

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXIV.

V Ljubljani, 27. vel. travna 1881.

List 21.

Trojna božja pot

s svetimi stopnjicami na Kranjskem.

V. Kaj so svete stopnjice?

(Dalje.)

2. Ko je cesarica sv. Helena svete kraje v Jeruzalemu obiskovala, je več dragocenih spominkov bridkega terpljenja pridobila ter jih darovala svojemu sinu, prvemu kerščanskemu cesarju Konstantinu. Tako so bile te svete stopnjice l. 326 prepeljane v Rim. Ustno izročilo ima že v tem terdno podslombo, ker so res izsekane iz jutrovskega, tirskega *) marmorja, in ker v Pilatovi palači v Jeruzalemu, ki se je pozneje prenaredila v kasarno, vhodnih stopnjic manjka. **) Najprej so bile postavljene pri patrijarhalni cerkvi v Lateranu in pozneje l. 1589 na povelje papeža Siksta V prenesene k imenitni kapeli, ki se imenuje: Sancta Sanctorum, t. j. presveti kraj, ali svetišče od svetnikov, ker se v njej hrani veliko telesnih in družih ostankov različnih svetnikov. Svetišče „scala sancta“ stoji vrtom lateranske bažilike ravno nasproti. To krasno poslopje je operto na marmornate stebre. Od zemlje navzgor derže petere vtrične stopnjice, po desnih in levih se hodi, po srednjih, svetih, katerih je 28, pa se gre po kolenih. Zdaj so pokrite z ličnimi deskami, ktere je dal napraviti papež Klemen XII, da bi se ss. stopnjice preveč ne izlizale; vendar je na vsaki deski ljuknjica, da romarji stopnjice lahko poljubijo. Spodaj stojite ob stranéh dve marmornati podobi od umetnika Giacometti-ja; na desni predstavlja poljub izdajavca Judeža s podpisom: Osculo Filium hominis tradis? — S poljubom izdajaš Sinú človekovega (Luk. 22, 48)? Na levi pa Jezusa s ternjevo krono, kakor ga je bil Pilat ljudstvu pokazal, s podpisom: Haec est hora vestra et potestas tenebrarum — to je vaša ura in oblast teme. (Luk. 22, 53.) Nad vodom pa se berejo besede preroka Izaija (53. 5): Ipse vulneratus est propter iniquitas nostras, attritus est propter scelera nostra. Ranjen je bil zavoljo naših grehov in potert zavoljo naših hudobij. Po obokih so slike, ki

predstavljajo terpljenje Kristusovo. Na verhu potem je že imenovana kapela najsvetejšega Zveličarja, ki razun neštevilnih svetinj hrani tudi čudodelno sliko, ktera kaže pravi obraz Jezusov, kakor ga je nama'al sv. Lukež; tako terdi nepretergano poročilo.

Tukaj tedaj obiskujejo pobožni verniki rimski, kakor tudi romarji iz vseh krajev svetá svete stopnjice, da se tako še dandanašnji tudi v tem oziru spolnujejo besede preroka Izaija (49. 23.): „Z obrazom v tla ober-njenim Te bodo častili in prah tvojih nóg lizali.“

Da bi vernike k tej pobožni vaji še bolj spodbudili, so rimski papeži: sv. Leon IV krog l. 850 in Paškal II z bulo 5. avgusta 1100 podelili odpustek 9 lét za vsako 28 stopnjic vsem tistim, kateri se s skesanim sercem kleče po njih premikajo in pri tem terpljenji N. G. J. Kr. ali duhovno premišljevaje ali pa z ustno molitvijo časté. Ta odpustek je papež Pij VII s pismom 2. kim. l. 1817 za zmiraj poterdil ter dovolil, da se more tudi dušam v vicah v prid obračati.

Vse to velja o ss. stopnjicah v Rimu.

3. Slovensk obiskovavec teh ss. stopnjic v Rimu je po opravljeni pobožnosti na njih proti svojemu pri-jatlu zdihnil: „O da bi tako svetišče imeli mi doma, v kako čast, v kako veselje bi bilo našemu pobožnemu ljudstvu!“ *) Kar se nas kranjskih Slovencev tiče, je ta želja romarjeva spolnjena.

Da bi se namreč vérniki vedno bolj vnelali za premišljevanje bridkega terpljenja Jezusovega ter bi se jim bogoljubnost budila v sercih, zato so rimski papeži dovolili, da se smejo tudi drugod po kerščanskem svetu rimskim podobne stopnjice napraviti, v ktere naj se vdelažo sveti ostanki raznih svetnikov. Kajti le redki so, katerim je mogoče v Rim priti in tisto svetišče obiskati. In tako so se postavile svete stopnjice po podobi rimskih na več krajih. V prej imenovani knjižici o sv. Joštu berem, da so se zidale posebno na Nemškem. Tako v Monakovem in Solnogradu pri oo. Teatincih, na Dunaji pri oo. Minoritih (l. 1696, ki so se berž ko ne za cesarja Jožefa I opustile).

Na Slovenskem, kolikor sem jaz mogel izvedeti, so troje svete stopnjice, ki so bile postavljene v letih

*) Ki se je lomil krog mesta Tirus-a.

**) Roma v. Dr. Kuhn 1878, pg. 251 sq.

*) Potovanje v Rim. Spisal Jakop Gomilšek. Celovec 1878, str. 71.

1751, 1767, 1780, kakor je bilo že v prešnjih popisih omenjeno.

Da bi se svete stopnjice z dušnim pridom obiskovale, zato je v posebni knjižici neimenovan pisatelj (beržko ne zgoraj omenjeni Bačevnik) za sv. Jošta stopnjice koj v začetku, 1754 izdal s škofijskim poterdilom potrebni poduk in pobožne vaje v nemškem in beržko ne tudi v slovenskem jeziku (prim. zgorej: Ta guifhna Poti...). Kako so pobožnost opravljali na ss. stopnjicah na Žalostni gori in v Novi štifti, ni znano. Še le l. 1843 je marljivi Peter Hicinger, tedanji kaplan v Mokronogu, čutivši gotovo potrebo za to pobožnost, sestavil knjižico: „Molite per obiskovanji svetih Steng zraven tudi Rožnikranc in Litanije od žalostne Matere Božje. V Ljubljani. Tisk Blaznikov.“ Iz tega spiska so prenatisnjene molitve za ss. stopnjice v prej omenjeni knjižici: „Božja pot k sv. Jošto“ itd.

Ss. stopnjice pri sv. Joštu, kakor ondi beremo, so bile koj od začetka obdarovane z odpustki, med tem ko na Žalostni gori in pri Novi štifti dozdej niso imele te milosti.

Ker je že prvotna knjižica pošla in je bila tiskana v starem pravopisu (bohorčici), zato je na novo sestavil naslednje molitve in premišljevanja *) č. g. Matej Markovič, duhoven v pokoji, ki je za to pobožnost zelo vnet. Mnsgr. Luka Jeran jih je pregledal in zdaj natis oskerboval.

4. Kakor razvidimo iz poprešnjih popisov, so naše svete stopnjice res po pravih rimskih posnete, po njih podobi sozidane in tudi na enak način s slikami iz Kristusovega terpljenja ozališane. Zgoraj se nahaja tudi pri nas, oni kapelici „sancta sanctorum“ enako, kapelica, kjer se mašuje in kjer se tudi hrani veliko svetinj, katerih imenik nam je znan le od onih sv. Jošta, kakor se bere v tistem rokopisu.

V zadobljenje odpustkov je potrebno razun navadnih pogoj le v namen sv. Očeta papeža na sv. stopnjicah moliti. Vendar se smé sklepati iz zgorej pod številko 2. omenjenega, da je treba tudi terpljenje Kristusovo počesčevati s premišljevanjem ali ustno molitvijo.

Kako tedaj naj se obiskujejo ss. stopnjice? Kako tisti, ki znajo in oni, ki ne znajo brati? — Sleherni obiskovalec mora svoje obuvalo osnažiti blata, peska in prahu, ter obleko sploh, da ne bo pomazal in zaprašil tako častitljivega svetišča.

Kdor zná brati, se lahko posluži molitev in premišljevanj, ki jih ta knjižica nasvetuje, vendar v zadobljenje odpustkov to ravno ni potrebno. V svetišču naj poklekne blizo prve stopnje tako, da jo more z roko doseči ter naj opravi premišljevanje za prvo stopnjico. Ko odmoli, naj jo skesano poljubi (kušne), se pomakne dalje ter na le-to prvo poklekne in moli, kar je pisano za drugo stopnjo, in ko drugo poljubi, naj koj na-njo poklekne ter moli za tretjo itd. Tako naprej se premikajoč dospé molivec na zadnjo 28. stopnjo, kjer lahko opravi navadne molitve za odpustke, in slednjič še gre pred altarček (navadno) sv. Križa ter ga pobožno počasti.

Kdor pa ne zná brati, naj kot pripravljavno molitev obudi kesanje (obžalovanje) nad svojimi grehi, kakor ga vsak pri spovedi moli, naj se približa prvi stopnji tako, da jo lahko doseže ter naj zdihne: „Hvaljen bodi Jezus Kristus in češčena njegova prežalostna Mati Marija.“ Naj koristniše utegne biti potem molitev sv. rožnega venca, ki je vsakemu kristjanu znan

in se z njim počasti tudi terpljenje Kristusovo, ker se pridevajo znane skrivnosti. Tako na vseh 28 stopnjah lahko odmoli dva dela sv. rožnega venca, veselega in žalostnega, kar se vjema tudi s premišljevanji, ki nasledujejo, in tako spremlja v duhu Jezusa po vseh njegovih stopnjah do smerti na križu; sej Kristusovo življenje od njegovega rojstva dalje je neprenchano terpljenje; in svete stopnjice nas spominjajo tega terpljenja, posebno do tiste ure, ko je v smert obsojen po njih šel. Daljno terpljenje Zveličarjevo pa, kakor je znano, predstavlja sv. križev pot. — Razversti naj se pa veseli in žalostni del rožnega venca tako, da se na vsaki stopnji odmolijo 3–4 češčena-Marije z dotično skrivnostjo. Poljubi pobožno svetinje na vsaki stopnji ter zdihni besede: „Prositate za me vsi svetniki in svetnice Božje, katerih svetinje tukaj častim, prosite za me in za verne duše v vicah. Amen.“ — Tako n. pr. bi se pred prvo stopnjo izmolila apostoljska vera in 3 češčenamarije z navadnimi dostavki: „kteri nam oživi pravo vero; kteri nam daj terdno upanje; kteri nam vžgi gorečo ljubezen.“ Za prvo stopnjo pa: Očenaš, 3 češčenamarije s skrivnostjo: „Kterega si Devica od svetega Duha spočela“, potem se poljubi svetinje z omenjenim zdihljejem ter poklekne višej in moli za drugo zopet 3 ali 4 češčenamarije z isto skrivnostjo, poljubi svetinje ter poklekni na drugo in dokončaj prvo skrivnost veselega rožnega venca. In tako nadalj do zadnje stopnje. Slednjič opravi še 5–7 očenašev in češčenamarij za odpustke po namenu sv. Očeta papeža.

Kako naj se moli, ali tiho ali na glas, da eden naprej moli, drugi pa odgovarjajo, to se mi zdi, se ravná po okoliščinah. Navadno naj bi vsak za-se po tihem molil, kar je tudi potrebno, ako je veliko vernikov pričujočih, ker bi se molivec na prvi stopnji klečé ne mogel vdeleževati premišljevanj, ki se opravljajo že na 15., 20. ali celó na zadnji stopnji. Vendar bi ne bilo napačno, ako se jih več sporazume, da skupno opravljajo pobožnost in tako eden razločno bere premišljevanja, drugi mu duhovno sledé ter očenaše in češčenamarije za njim molijo, ali pa kdo rožni venec naprej moli po razverstenji, kakor je že omenjeno. Skupna molitev namreč človeka spodbuja in Gospod sam je rekel, kjer sta dva ali trije v njegovem imenu zbrani, je on sredi med njimi. (Mat. 18. 20.)

Ker so svete stopnjice svet kraj, zato se morajo lepo čedne ohraniti, zato je gledati tudi na to, da jih obiskujejo le snažni ljudje. Nekdaj, pravijo, so bili za to postavljeni posebno ob velikih shodih (saj na Žalostni gori) varhi, „vižarji“, ki so za red skerbeli, pa tudi v pušice pobirali darove za ohranjenje ss. stopnjic. — Sem ter tje jih je treba tudi počediti, kar se naj dostojniše zgodi tako, ako se od zgoraj počenši z vodo umijejo ter jih drugi koj z gobo obriše, da preveč mokrote na njih ne ostaja.

Da bi se pa vdeleževali milost ss. stopnjic, bi se morali njih varhi in obiskovavci ravnati po opominu sv. pisma (ps. 92, 5.): „Tvoji hiši, o Gospod, se spodobi svetost na večne čase.“

Pesem od svetih Stopnjic.

Semkaj, človek, se približaj,
Štaplje vidiš tū sveté;
Na kolena se ponižaj,
Obžaluj pregrehe vsé.
Glej, spomin je prečastiti
Od terpljenja bridkega,
Ki ga zvolil je prebiti
Jezus za-te grešnika.

*) Za podlago je služilo življenje Kristusovo, spisal bl. Thomas a Jesu, 2 zv.

Po stopnjicah Jezus hodil,
 Bil sodniku v roke dán,
 Roj sovražnikov ga vódil,
 Bil od tam je v smert pelján;
 Terpel je prebridke rane,
 Nosil krono ternjevo,
 Muke bile so neznane,
 Kri prelival je svetó.

Strujen stopal je visoko,
 Vse moči mu že slabé,
 Martre čutil bolj globoko
 Ljubi Jezus je za-té,
 Ker v nebó po ojstri poti
 Rad stopinje ne storiš;
 Le pogubi pa naproti
 Grešnik slepo ti hitiš.

Une perve štaplje svete
 Hrani mesto Rim sedaj;
 Ktere vidiš tú, posnete
 So po unih bile kdaj.
 Mnogo v njih svetinj je blagih,
 Ena Križa svetega,
 Druge so ostankov dragih
 Naslednikov Jezusa.

Stopnje Jezusove brati
 Tukaj moreš prav živó,
 Jih s častjó premišljevatí,
 Prav zveličavno ti bo.
 Oh poslušaj, Jezus vabi:
 Vérno nósi za Njim križ;
 Svetih stópenj ne pozabi,
 Kažejo ti v paradíž.

Is življenja Mavricija Tomana.

(Dalje.)

XIV. Oče Malagrida.

Ne smem opustiti, nekoliko o osodi slavnega očeta Gabriela Malagrida omeniti. Bil je doma iz mesta Komo, takrat v avstrijski Lombardiji, iz plemenitega rodú. Po dokončanih študijah je želel priti v ameriški misijon; prišel je toraj v Lisabon in od tod v misijon v Paro in Maragnam. Postal je najpoprej učitelj govorništva in potem bogoslovja; pridobil si je splošno zaupanje in slavo. To mu ni bilo všeč; sprosil si je toraj dovoljenja, da smé iti v puščavo nabirat divjakov in jih pokristijanovat. V slabi obleki, z vrečo moke in boba na rami, prehodi hribe in doline, nabral si je obilno sadú svojega apostoljstva. V tem misijonu je napravil samostan za nesrečne zagrešene padle deklne, ktere so želele spokorno živeti in se zveličati. Sam jim je postave načertal, kako zamorejo popolnoma živeti, in preskerbel jim je iz miloščine dobrotnikov stanovanje in druge potrebne reči.

Portugalci pripovedujejo tudi več po njem storjenih čudežev. Glas o njegovi pobožnosti in gorečnosti za sv. vero je bil tako splošen, da ga kraljica vdova Marija Ana avstrijska pokliče iz Maragnama na Portugalsko, da ji bode na smertni postelji v tolažilo. Portugalci so to kraljico že za časa njenega življenja imenovali „sveto kraljico“. Še tisto leto je za smert zbolela. Oče Malagrida je prišel, in ko je njen stan videl, rekel je prav odkritoserčno, da ni človeškega zdravila več za njo, naj se toraj za večnost pripravi, grehe obžaluje in v voljo Božjo vdá. Nazoč kralj je te besede hudo sprejél.

Reče mu: „So bili mar moja mati hudobna ženska?“ Prepovedal mu je še na dvor priti, ker mu že poprej ni bil všeč, in potem ga je poslal v Satubal. od Lisabona zeló oddaljeno mesto, kraljica pa je 15. avgusta 1755 v slovesu svetosti umerla.

Po smerti te velike kraljice so portugalsko kraljestvo obiskovale razne nesreče in nezgode. 1. listop. 1755 med 9. in 10. uro dopoldne je bil v Lisabonu hud potres, in véliki del mesta se je posul. Razdraženo morje je prestopilo bregove, in potopilo skoraj vse. Najhujši vihar je divjal in pospeševal med potresom vstali ogenj, da je blizo in daleč vse pogorelo. Vse je bilo treba zapustiti, kdor je hotel življenje otéti. Samostani obojega spola so postali prazni, redovniki in redovnice so bili primorani pod milim nebom si šotore napraviti in terdijo, da je tistikrat življenje zgubilo okoli trideset tisoč ljudi. Kdo bi si toraj mislil, da bodo ljudje pri tako očitni Božji šibi vendar še morili, kradli in ropali? Potrebno se jim je zdelo tedaj na več krajih mesta in okolice vislice napraviti, da so pri hudobiji zasačene kar naglo obešali, in druge svarili. O. Malagrida je hotel to strašno nesrečo porabiti v spreobrnjenje grešnikov. Imel je toraj ojstro pridigo, v kateri je rekel, da je Bog vse nesreče zoper Lisabon poslal zaradi velikih pregréh, ki se v tem mestu godijo, da bi se vendar spokorilo. Pa ta govor mnogim ni bil všeč, in tisti, ki so bili že poprej jezuitom neprijazni, sovražili so jih še bolj.

L. 1758 so bili raztrosili poročilo, da je markiza Tavorova P. Malagrida si spovednika izvolila, pa pod pretvezo, da bo vsa družina obhajala duhovne vaje sv. Ignacija, bodo imeli skrivne shode. Pri tem, so obrekovali, se je osnovala zakletev, da bodo kralja umorili. P. Malagrida, so med drugimi lažmi rekli, je razun tega z drugimi jezuiti vred učil, da je brez naj manjšega greha privoljeno umoriti slabo vladajočega kralja. Rekli so: vojvod Aveiro je bil z jezuiti v skrivni zvezi, je njih nauke sprejél in se postavil vodnika zakletnikom, ko je vendar skazano, da ta knez nikoli ni bil prijazen jezuitom. Poslednjič, tako so obrekovavci lagali, so skusili ta brezbožni naklep doveršiti. V začetku kimovca 1758, so rekli, je šel Tavora v družbi z očetom in dveh odrašenih sinov, dveh strežajev in nekterih jezuitov po noči kralja čakati, ravno ko se je imel s svoje pohujšljive poti domú peljati, je vstrelil na voz, in kralja hudo ranil na rami in plečih.

Da je vse to bilo zgoli obrekovanje, je znano že davno. Vendar bi bilo močno želeti, pravi pisavec, da bi sedanja kraljica po Pombalu začeto žalostno pravdo na svitlo dala. Razsodbo in njeno strašno zveršenje sem že prej povedal. Tu naj le še to dostavim, da se je l. 1783 skor po vsih očitnih listih bralo: V Sevili na Španjskem je umerl Polikarp, bivši strežaj nesrečnega vojvoda, ki je bil sumljen, da je pri tistem poskušnem kraljevem umoru bil pričujoč. Pred smertjo je prisegel pred Bogom, spovednikom in drugimi veljavnimi možmi, da je on tisti, po vsem svetu z naj večimi stroški od Pombala iskani Polikarp, in da on, in njegov gospod vojvoda in vsi drugi zatoženi so popolnoma nedolžni, in le iz same potuhe in maščevanjaželjnosti so bili tiste strašne pregrehe obdolženi.

Naj dostavim še to, da palačo nedolžno okrivice-nega vojvoda Aveira v Lisabonu so bili do tal poderli, prostor, kjer je stala, s soljó posuli, da bi nikoli več na njem ne pozgnala zelena vejca. Vojvodova žena, bila je zaperta v samostan, in njen petletni sin vojvodič z več osebami visocega plemstva je bil veržen v ječo, v kateri je moral dvajset lét prebiti.

O. Malagridu in trem drugim jezuitom bila je že tudi smert namenjena, pa papežev poslanec, kakor je že omenjeno, je odvrčal izvršitev, in vsak teh treh je

bil veržen v drugo ječo. Karvalho, ker P. Malagridu po tej poti ni mogel kaj, je mislil na drugi srede, da bi ga s poti spravil: tožil ga je krive vere. Dali so njemu in njegovemu tovaršu zmešanemu Soarezu v ječo črnila, pero in papirja, česar sicer nikdar kak jetnik ni dobil, in naši so potem med spisi nekatere krivoverške stavke in spotikljive čertice. Ali jih je pa spisal Malagrida, dvainsedemdesetletni mož, kteremu so strašne muke (torture) in hude ječe bile um oslabile, ali morebiti njegov tovarš Soarez, ki je bil zmešan, ali pa celó kak hudobnež, tega ne vém. Toliko je gotovo, da so Malagrida vselej čislali kot učenega in pobožnega moža, kterega so sploh čislali tudi sami jezuiti, ki so ga gotovo dobro poznali, kajti dobro opazujejo človeka in se malokdaj zmotijo. V celih štirideset letih, v kterih je na Portugalskem z apostoljsko gorečnostjo učil, se mu nikdar krivovera ni mogla očitati.

Ker ministru inkvizicija ni po godu sodila, je na to delal, da je generalinkvizitorja in njegove sodnikečasoma odpravil, in svojega brata Pavla Karvalho in njegove priveržence za prisednike v sodnijo spravil. Zdaj se je tožba zoper o. Malagrida naglo končala, se vé da; 20. kimovca 1761 so ga obsodili za krivoverca, še celó za vélikega, pa ne za kraljemorca. Vtaknili so mu nekak čok v usta, da se ni mogel zagovarjati, — tacega so peljali na morišče, so živega sežgali in pepel v morje vergli. Vendar serce ni v ognju zgorelo, to so mi večkrat pripovedovali. Visoko spoštovana plemenita rodovina, ktere ime sem pozabil, si ga je od trinoga sprosila in ga hrani kakor drag zaklad.

Pošastno krivico te pravde zoper P. Malagrida so že verstniki sodili, kakor se ji spodobi. Celó zakleti sovražniki jezuitov, brezbožni Voltér, je rekel: „Čezméra smešnosti in brezglavnosti je tukaj združena s strahotnostjo.“ In francoski kralj Ljudovik XV je djal, „da on bi ravno tako lahko „boga-očeta“ v Parizu (nekega zmešanega v bolnišnici, ki je sam sebe imenoval „boga-očeta“) dal sežgati, kakor Pombal Malagrida.“

Te dogodbe so pač jasni dokazi, kakošni farizeji so verski sovražniki in trinogi vsih časov, in kakošnih pomččkov se ti nesrečni sužnji greha in pekla poprijemajo, da nedolžnost in pravico tarejo.

(Dalje sledí.)

Ljubezen do sovražnikov.

II.

Marsikter kristjanski gospodar ljubi svojega hlapca, kakor lastnega sina; zaupa mu hišo in pohištvo, kakor kralj Faraon zvestemu Jožefu. Jednako ljubezen nabajamo često med gospodinjo in pridno služabnico, pri vojvodu in hrabrem vojniku. A vendar ta ljubezen ni ona, ktero Kristus zahteva od svojih učencev. Zakaj ljubi gospodar zvestega hlapca? Ne li gostokrat iz sebičnosti, zavoljo koristi, ki jo dobiva od njega? Bi li Faraon bil ljubil Jožefa, ako ne bi bil poznal njegove zvestobe, ktera je kralju koristila? Jožef je bil ptujec, za 20 srebernikov kupljen judovsk sužnjik, jetnik; in vendar je Faraon tega zaničevanega človeka toliko ljubil, da mu je izročil v kerb celó kraljestvo. Zakaj li je to storil? Mogoče, da je to storil tudi iz dobrega namena po navdajanji božjem; gotovo pa je, da Faraon je spoznal, da je Jožefa vodil duh božji ter je gledé modrosti prekosil vse podložnike, da toraj nikdo ni bil sposoben kraljeve koristi tako pospeševati, kakor Jožef.

Kaj porečemo o samopridni ljubezni? Je li tako Kristus zahteval od nas? Je ta ljubezen, po kteri se kristjan loči od farizeja in nevernika? — Ne! Tako ljubijo

tudi neznabogi gospodarji svojo družino in podložnike. „Ako ljubite prijatelje, kakšno plačilo imate?“ vpraša Kristus. „Ne delajo li tako tudi cestninarji“, očitni grešniki? (Mat. 5, 46.). Pred takim rananjem svari nas Zveličar, kazaje nam ljubezen do sovražnikov kot značajnico kerščanske pravičnosti, govoreč: „Ako vaša pravičnost ne bode popolnejša od one pismarjev in farizejev, ne pojedete v nebeško kraljestvo.“ Samo one ljubiti — misli Zveličar — kteri nam koristijo, ni nič posebnega; tako ravnajo tudi farizeji, pa cestninarji, očitni grešniki, pogani. To je samo nekaj naravnega. Kristjan mora več storiti. Kerščanska pravičnost naj se s tem skazuje, da ljubimo celó še tiste, ki nas merzé, sovražijo.

Ako je tedaj ljubezen do sovražnikov bistveno znamenje kerščanstva, je očitno samo ob sebi, da je ta čednost nam dolžnost. Kristus naravnost govori: „Ljubite svoje sovražnike; skazujte dobre te njim“, kteri vas merzé; pa molite za svoje preganjavce in zaničevavce, da bodete otroci svojega Očeta, kteri je v nebesih, kteri veléva svojemu solncu, da vzhaja nad hudobnimi (ki ga sovražijo) in dobrimi (ki ga ljubijo), ter daje dež pravičnim in krivičnim.“ (Mat. 5, 44.) Pristavljeni razlog, „da bodete otroci svojega Očeta“, označuje besedo Kristusovo kot zapoved; kajti postati „otroci svojega Očeta, kteri je v nebesih“, mora nam biti nagib mišljenja in ravnanja, ker brez detinstva božjega za nas ni zveličanja. Ono pa, na kar je naše zveličanje zastavljeno, ni pust svet, temuč je zapoved, naša dolžnost.

Ne izgovarjaj se, ljubi brat in sestra v Kristusu, da ne moreš ljubiti svojega razžaljivca, ker on tega ni vreden. Si ti mar bolji od svojega nasprotnika? Tudi ti si človek, slab, tudi ti nisi vreden, da ti Bog tolikokrat odpusti, pa Bog je vendar pripravljen ti vsak čas odpustiti. On daje solncu sijati nad polje pravičnega, kakor grešnika; zato tudi mi ljubimo svojega bližnjega brez razločka, smertnega sovražnika, kakor serčnega prijatelja.

Lep izgled kaže nam Kristus v priliki o ranjencu Samarijanu. Dasi so Samarijanci bili v razporu z judi, vendar ta okoliščina ni motila Samarijanca. Kadar je vidil juda, da je ranjen in od vseh zapuščen, ni mu v sercu bilo zavisti in hude volje. Ni govoril: Le umiraj, jud, in umri; temuč serce ga zabolí, da je ptujec v nesreči, gre k njemu in mu skaže pomoč. Samarijanec nima z nesrečnim iste domovine, še po veri sta si razločna, ne veže ga z njim kaka rodbinska zveza; — za vse to on ne praša, dosti mu je, da ga vidi v nesreči, in hoče ga rešiti. To je lepo in blago! Samarijan pa tudi ne govori samo, da mu je bridko, ker vidi tujca v nesreči, marveč mu z vinom izpira rane, vliva olja vanje, posadí ga na svoje živinče, a sam ide péš; nastani ga v gostilni in ga priporoča v skerb gospodarju, naj mu dá in stori, karkoli bo treba; vse bode pošteno plačano!

Tako je ravnal Samarijanec brez vsake sebičnosti, brez vsakega koristoljubja. Ni se nadejal, da mu bode jud za to hvaležen, ali da mu bo to s čim povrnil. — Kako osramotuje ta ptujec tiste kristjane, kteri nimajo ljubezni do svojih nasprotnikov, še celó zavidajo jih, ako se jim od druge strani pomoč skazuje! „Pojdi in stori tudi ti tako!“ rekel je Kristus vprašajočemu mladeniču. Kolikokrat je prilika v velikem in v malem ta zgled posnemati! Gerdo in ostudno je n. pr. ne le sovražstvo med posameznimi osebami, temuč še posebno, ako se razne vasi, srenje ali celó narodi med seboj čertijo. Bodimo z vsimi v lepem miru in prijaznosti. Drugi naj nam privošijo naše pravice, kakor jih sami radi imajo; mi jim bodimo dobri, kakor lastnim sorodnikom.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (*Quaestiones pro concursu parochiali habito 3., 4., 5. Maji 1881.*) E jura ecclesiastico: 1. Demonstrata causa impedimenti „mixtae religionis“ quid in casu juxta principia praxinque ecclesiae catholicae agendum sit proponatur. — 2. Censurae generatim a) notio, b) auctor, c) subjectum, d) forma, e) effectus et f) absolutio exponantur. Josephus Smrekar.

E theologia dogmatica: 1. Animam humanam esse immortalem probetur. 2. An jure merito synodus Tridentina anathemate damnat eos, qui indulgentias aut inutiles esse asserunt vel eas concedendi in Ecclesia potestatem esse negant? Dr. Andreas Čebašek.

E theologia morali: 1. Data definitione voti ejusque pretio morali demonstrato exponantur conditiones ad validitatem votorum requisitae. 2. Quid est cooperatio ad peccata aliorum? quae sunt species ejus? an aliquando licita est? Dr. Mathias Leben.

Thema pro expositione exegetico-homiletica: Fiat exegetico-homiletica expositio pericoparum epistolae atque evangelii, quae leguntur Dominica tertia post Epiphaniam, nimirum epistolae ad Romanos cap. 12. a versu 16. usque ad versum 21. inclusive, et evangelii s. Matthaei cap. 8. a versu 1. usque ad v. 13. inclusive. Dr. Klofutar.

Vprašanja iz duhovnega pastirstva: 1. Kako je ravnati z grešnikom, kateri po odloženi odvezi zopet k spovedi pride? 2. Ktere nevarnosti naj huje preté mladini in s katerimi pomočki naj jih duhovni pastir odvrta? 3. Zakaj je dobro povedilo v cerkvenih govorih imenitno? Andrej Zamejic.

Pridiga: Za drugo nedeljo po veliki noči naj se napravi govor po reku: „Jaz sem dobri pastir. Dobri pastir dá svoje življenje za svoje ovce.“ (Jan. 10, 11.) Vpeljava in sklep naj se popolno izdelata; izpeljava pa naj se le bogato osnuje. Andrej Zamejic.

Keršanski nauk: Učencem ljudskih šol naj se vprašaje razložijo resnica: „Bog je neskončno usmiljen.“ Andrej Zamejic.

Iz Ljubljane. (*Kaj se bo v Rimu godilo od 1.—5. mal. serpana?*) Prav veselo naznanilo se zopet poročuje iz Rima. Slišali so sv. Oče, kako se pripravljajo romarji iz katoliških vseslovenskih zemelj, da pojdejo v Rim k veliki slovesnosti 5. mal. serpana tekočega leta. Toraj so naložili kardinalu Ledohovskemu, naj se poskerbí, da se romarji lepo sprejmejo. Po nalogi tega kardinala tedaj je bil sestavljen poseben odbor v ta namen. Odborniki pa so: O' Callaghan, prijor pri sv. Klemenu, djali bi, slovenski cerkvi, kjer se bo slovesnost obhajala; monsign. Toroni, vodja rusko-katoliškega semeniša; dr. Przewlocky, predsednik poljske cerkve sv. Klavdija; dr. Černič, kanonik in prednik pri sv. Jeronimu ilirskem v Rimu, in markiz di Baviera, vrednik časnika „Osservatore Romano“. Predsednik tega odbora je O' Callaghan, tajnik pa dr. Przewlocky. Ta odbor skerbi za stanovanje in druge priprave v prid romarjev.

Sv. Oče želijo, naj se slovesnost obhaja v cerkvi sv. Klemena, ter da bode tridnevna, namreč 3., 4. in 5. mal. serpana (jul.). V jutro bode služba Božja po obredu slovenskem ali latinskem, popoldne slovesen govor (panegirik) v slovenskih jezikih, in v Rimu se želi, naj hervaško govori prevzvišeni gosp. škof J. J. Strosmajer. Dne 5. se bode blagoslovil temeljni kamen za kapelo, katero bodo sv. Oče posvetili ss. apostelnoma Cirilu in Metodu.

Ravno ta dan (5. jul.) naj berže bodo sv. Oče sprejeli romarje v slovesnem zaslišanju, in o tej priliki

bode izročena tudi adresa katoliških Slovencev po rodovih ali plemenih. Želi se pa vendar, da verh tega bodi ena adresa za vse katoliške Slovence, in to v staroslovenskem jeziku, katero bi imel izročiti bosansko-djakovski škof milgsp. Strosmajer.

Romarji bi imeli v Rim dospeti 1. mal. serpana. Razun teh svečanosti se pripravlja primérna umetna vedrilnica, n. pr. glasbena akademija itd.

Tako veličastna osnova bode pač marsikoga, ki sicer ni mislil, vzdignila na to popotvanje. Poslan je ta program v Zagreb in prinesel ga je poslednji „Katol. List“ št. 20. Razveselilo nas je tudi, da v tej osnovi se za ves veliki matere Slave rod rabi poštna staroslovenska beseda „Slovén, slovensko“ itd., in ne „Slovan, slovansko“, za katero prvo ime, kar nam je dobro znano, se poganja tudi gosp. kanonik dr. Černič. Staroslovensko adresno slišati — to bo veličastno in silo častitljivo čuti v cerkvi sv. Klemena v raznih slovenskih jezikih. Gotovo smemo že naprej reči, da kaj tako lepega napraviti je zmožna le katoliška Cerkev, za katero se bode zanesljivo o tej priliki ogrelo tudi mnogo serc razkolnikov, ki ni dvoma, da jih bode mnogo opazovalo te slovesnosti, ki jo bodo sinovi matere Slave iz tako velikega dela sveta obhajali v vesnem Rimu.

Iz Notranjske Bistrice, 17. vel. travna. — Po vsej Avstriji se je slovesno obhajal dan poroke presvitlega cesarjeviča Rudolfa; pa tudi Bistričani niso bili zadnji med drugimi državljani. Le na kratko naj omenim, da so bile v Bistrici in v Ternovem okna razsvitljena, da so po verhéh kresi goreli, da je na prostem šolska mladina deklamirala in potem zajuterkovala. Svirala je domača godba, na bližnjem hribu so pokali možnarji in zvečer je bila vélika večerja. Vse to bodi le omenjeno; nekaj besed več hočem pregovoriti o cerkveni slovesnosti.

Kakor drugod, tako je tudi pri nas navadno velika sv. maša za cesarja, ktere se tudi c. kr. vradi vdeležujejo, v farni cerkvi. A letos je bilo to drugači. Slovesna Božja služba z asistencijo je bila v lepi in prostorni Bistriški podružnici sv. Jurja, v pričó c. kr. vradov in obilo zbranega ljudstva. Prostorna cerkev je bila polna ljudi. Med sv. mašo se je prebral milg. knezoškofa list v zadevi poroke cesarjevičeve; po sv. opravilu je bila zahvalna pesem. Vzrok pa, da se je Božja služba namesto v Ternovski farni cerkvi, v Bistriški podružnici opravljala, je bil ta, da je bil namreč ta dan, in v spomin za avstrijske narode prevažne dogodbe, blagoslovljen temeljni kamen cerkvenemu zvoniku. — Na okinčanem prostoru, pred cerkvijo, kjer ima stati novi stolp, se je bilo mnogo ljudstva zbralo — Bistričanov in drugih faranov. Najpred so v. č. g. dekan Ternovski M. Štrucelj v lepem govoru poslušavcem povedali, da je lepa podružnica 130 lét pogrešala zvonika. „Vaši, za Božjo čast tako vneti preddedje, ki so to Božjo hišo sozidali in v njo 4 krasne marmornate oltarje postavili, so djali g. govornik, niso več mogli silnih stroškov zmagovati, pustili so cerkev brez naj lepšega dela, brez zvonika, male zvonove so na streho obesili, in Vam prepuštali, da cerkvi dodate, kar ji še manjka. Danes se spolnuje njihova in Vaša serčna želja; blagoslovili bomo temeljni kamen zvoniku, in tako bo Vaša podružnica, ko bo zvonik imela, štela se med naj lepše podružne cerkve ljubljanske škofije.“ Pohvalili so Bistričane, da so se v tako slabem in revnem letu težavnega dela lotili. Božji blagoslov bo njihov trud in dobro voljo gotovo spremljal... Razkazali so pomen cerkvenih zvonikov, kateri stojé s svojo nogo na zemlji, njih glava kipí pa proti nebu. Tako je tudi naše teló na zemlji, naš duh naj se dviguje proti nebesom. Priporočili so

so sesko in posebno delavce Kastavce našim mogočnim varhom in cerkvenim patronom: sv. Jurju, Kraljici brez madeža spočeti, sv. Jožefu in sv. Janezu Nepomučanu. Vidil sem več možakov Bistriških do solz ginjenih; vsi so pripravljeni mnogo darovati, da se pričeto delo doverši.

Več tisoč goldinarjev bo treba stroškov, da se zvonik sozida, ura in zvonovi preskerbijo; pa upamo, da pri toliki navdušenosti bo z Božjo pomočjo vse srečno izpeljano. Po govoru bil je temeljni kamen slovesno po cerkvenih obredih blagoslovljen.

Čast. bravcem „Danice“ je gotovo znano, da je letos v našem okraju valed dveh silo slabih letin, posebno zavoljo lanske hude toče, veliko pomanjkanje in silna revšina. Ljudje so si sedaj polja obdelali in obsejali s pomočjo milih darov dobrih ljudi. Letina do sedaj obeta še precej dobrega pridelka, le nevgodno, merzlo in vedno burno vreme rast zeló zaderžuje. Kaj bodo naši ljudje začeli, ako se jih Bog ne usmili, ter jim v jeseni kaj boljše letine milostljivo ne podeli?

J. B.

Šmarniški zvon.

Mati Božja, grešnim mila,
Na zemljo se je spustila.
Prav obilno bo delila
Bolnim dušam zdaj zdravila.

Vsak skerbí, da zdaj popravi
Moč telesa — in ozdravi:
Kaj bi duše oterpnele
Te pomoči ne imele?

Čujte zvon z visoke line,
Kliče vas zgubljene sine,
Vabi hčerke vse zaspane:
Pojte zdravit svoje rane!

Naj popravi se zamuda!
Mati Božja dela čuda:
Divje v krotke — bolne v zdrave —
Stare v mladih lic postave;

Volke v jagnjeta spreminja,
Kakor blisk bolezen zginja,
Omladi ko roža lice:
Tolika je moč zdravnice.

Kaj boš tulil volk po lesu,
Poželeval le po mesu?
Pridi! jageujček postani,
In Pastirju zvest ostani.

Kaj boš grešnik še boléval,
Zdaj ko vsak bi rad okreval!
Hiti k majevi Kraljici,
Vseh bolnikov pomočnici.

Oj prestrašna je prevara,
Ko se duša v grehu stara!
Na Marijne se besede
Obnovijo lica blede.

Majnik! — glejte, vse je živo,
Vse smehljá se ljubeznjivo:
Bote li vi dalje spali
V grehih, kakor dosihmali!

Čujte! zvon z visoke line,
Kliče vas zgubljene sine,
Vabi hčerke vse zaspane:
Pojte, pojte zdravit rane!

Sursum.

Razgled po svetu.

Bavarski romarji. Dne 19. t. m. je dospela množica kacic 200 romarjev iz Monakovega v Bolonjo. Obiskali so božjepotno cerkev sv. Antona v Padovi in potem se podali v Loreto, kamor jim je naproti prišel monsign. pl. Waal, prednik nemške cerkve „Campo Santo“ v Rimu in jih je pozdravil z nagovorom v lavretanski baziliki. Obiskali so še Asis in v petek proti večeru so dospeli v Rim. Na železnici v Rimu jih je pričakal odbor nemškega literarnega društva „Lese-Verein“. Preteklo nedeljo ob 10 so bili v avstrijski cerkvi „all' Anima“ pri pridigi, katero je imel kardinal Hergenröther. Zaslišanje pri sv. Očetu so imeli v praznik vnebohoda Jezusa Kr.

V Neapol sta pred nekaterimi dnevi dospela ruska vélika kneza Sergij in Pavel, ter sta se od ondod na ruski barki „Svetland“ odpeljala proti Greciji obiskat v Atenah kralja Jurja. Dalje sta namenjena tudi v Sveto deželo. Povernivši se na Laško se podasta v Tirole, kjer imata kaj časa ostati. Tako piše „Aurora“.

Bulgarija. Kako brezvérski ničlarji povsod le razdirajo, se vidi tudi na Bulgarskem. Kipí namreč že delj časa tako hudo rogovilstvo na Bulgarskem, da si novi knez ne upa v taci okolišinah dalje vladati, in vzrok tega se pripisuje življem, ki prihajajo iz Rusije. Nesramnost je privrela do tega, da so bulgarski časniki celó preslavljali potuhnjeno razmesarjenje ruskega cara, ki je Bulgarijo rešil spod turškega jarma! Misli se, da bo knez zahteval kako spremembo v vstavi; toda to bo malo pomagalo. Boljši bi bila nekaka sprememba v cerkvi na Bulgarskem, kakor tudi na Ruskem. Keršanske dežele naj priznajo svojega pravega vérskega poglavarja, rimskega papeža, in naj se mu zopet podveržejo; potem bo Bog blagoslovil vladarje in podložne, vsi se bo na bolje obrnilo. V ta namen naj dela politika, naj pišejo časniki, in naj molijo katoličani v sv. letu. Pa res!

Mladolaško srečo zaznamnuje „Aurora“ z malo besedami prav dobro: Ako je gotovo, da vterjenje narodov je zastavljeno na modre vravnave v deržavi in na močne zaveze zunaj deržave, se naši vladni gospodovavci zares smejo ponašati, da so veliki deržavniki in ljubljenci svoje domovine!? Znotraj je razdor na verskem polji, razdor na politiški ledini, npravnost (moral) spričena, izrečena spačena. Na zunanjem pa samotnost!

Te stavke pa prav mično nekoliko dalje razmotava. Kakošne zaveze ima Italija? Francija jo psuje in gerdo berca. Francoski časniki zasmehujejo laško politiko in politikarje in njihovega „poštenjaka“ (!) Garibalda. Očitajo sebi in Italiji preteklost, ker l. 1870 je malo manjkalo, da ni zbuhtelo rogovilstvo doma, ko so Francozi raztergali pisane pogodbe in zvestobo ter so pomagali Lahonom rabutati v papeževih deželah, v papeževem vélikem mestu. Táko jezo imajo Francozi nad Lahí, ker niso zadovoljni s tim, kar so jim Francozi prigrabili na Laškem, temuč bi radi, da bi jim kdo še na Tuniškem kaj zastonj dal.

Avstrija pač da? Ta hoče dobra Lahom, ker jo pečejo stare vsekane rane in nove prederznosti Terža-

ških „irredentovcev“, in Garibalda, ki je rovarje s sladkim srcem pozdravlja! Kakošno srce neki mora imeti do take politike?

In Nemčija? Tudi Bizmark je spregledal, da čehljanje rovarstva državo in državljane dervi v prepad! Bizmark je spregledal, koliko pomaga rogovilstvo zoper Cerkev, pa morebiti nekoliko prepozno.

O Rusiji ne besede. Ona želi rovarstvo zatreti, ne pa ga podpirati.

Pa saj Anglija in Turčija? ... No poslednja — ta pa, ta! Turčija bi boje bolje storila, ako bi svoje oklep-nike poslala v zastavnico, kakor pa v Afriko, meni eden francoskih časnikov. Anglija pa še objokuje milijone, ki jih je trosila po afganistanskih gorah in po zuluških travnikih, objokuje svojce, pobite od Boerjev, vidi svoje zadrege na Irskem in svoje neprijatelje v Ameriki. Vsak ima tedaj kaj boljšega opraviti, kakor pa rogovilskemu Lahu roko podajati, n. pr. na Tuniškem zoper Francoza!

Ako pa se ozremo na razširjanje olike po novo podverženi Tuniški okrajini, ste si blezo laška in francoska vlada za prvi trenutek precej enaki, dokler se v teh katoliških deželah vsa politiška reč na boljše ne zasučje. Ne da bi se dali zagnati v prederzne sume, piše „Aurora“, moramo reč ceniti za prihodnje na Tuniškem iz tega, kar se je godilo na Algirskem. Pol stoletja je, odkar je eden nesrečnih kraljev poslal tje francoske kardela, da naj razderó eno tolovajskih gnjezd; toda vlade, ki so po pregnanem Karolu X gospodovale Francijo, niso storile nič za predruženje Arabov, da bi jih poklicale k tisti veri, ktera mora biti podlaga, ako se hoče, da olika ne bode prazno ime brez pomena.

Ni pa dobro povedano, ako terdimo, da vlade, ki so nastopile za postavnem kraljem, niso kaj storile, zakaj tudi naravnost so nasprotvale poevangelizovalnemu delu katoliške Cerkve. ... Od Ljudovika Filipa do generala Mak-Mahona so se duhovnom vedno zadržki stavili; Kristusa so nazaj tišali pred umazanim Mohamedom! Francoski misijonarji so v velikem številu in veselo razširjali keršanstvo po Kini, Kočinčini, Tonkinu in Japonu; v veliki naselbi, nad katero se vije francoska zastava, jim je pa brezglavna domača politika roke vezala in delo apostoljsko bi se skoraj za pregreho cenilo! Arabi so Arabi danes, kakor so bili, če ne morebiti še huje popačeni po tovaršiji s premétavci, ki so ogerjeni in umazani s pregrehami, pred kakoršnimi bi Arabe same rudečica sprelétala.

Upati pa se mora, da po previdnosti Božji na Francoskem in na Laškem pridejo na čelo značajni možje, katerim olika ne bo prazna beseda in ki od Boga razodeti veri ne bodo sovražni, ampak prijazni; Bog daj samo že enkrat konec babilonske sužnjosti!

Kako se godi preganjavcem papeža in Cerkve? V Nici je 20. t. m. umerl grof Henrik Arnim, kterege je očitna šiba preganjala od tistega časa, ko je izdajsko delal zoper Cerkev in papeža. Bil je Arnim pruski diplomat in je zloglasen postal s svojim obnašanjem v Rimu, ko je pred piemonškim ulomom Prusijo zastopal pri sv. Očetu. Njegov prekuc pozneje pa je napravil velik šum po svetu ter je očitno pokazal, kakošen konec imajo sovražniki papeža in Cerkve. Arnim je bil rojen na Pomeranskem iz znamenite plemenite družine. Leta 1850 je stopil v državno službo in bil je prav srečen ter je silo naglo napredoval. L. 1864 je postal izreden pruski poslanec pri rimskem Stolu, kjer je ostal 6 lét, skazoval pa se je z zvijačnim počenjanjem in sejanjem razpora v škodo rimskega papeža, posebno med Vatikanskim zborovanjem. Arnimova zvijačnost je bila toliko bolj černa, ker je bil katoličan. Ko so bile laške kar-

dela zoper vsako pravico prihrule pred Rim, je Arnimova potubnjenost pripomogla, da je papeževo mesto poprej padlo napadnikom v žrelo. O tej priliki je iz ust Pija IX dobil rezno posvarilo. Za plačilo svoje diplomatske zvijačnosti v Rimu je postal polnomočnik pri sklepanji miru Nemci e s Francijo in z Bizmarkom vred je bil podpisal pogodbo, vsled ktere je Francija zgubila dve naj lepših okrajin in morala plačati 5 milijard. Arnim je postal tudi še pruski poslanec v Parizu, pa ravno tam ga je Bog čakal s plačilom za njegovo nezvestobo in sovraštvo do lastne matere Cerkve in do lastnega očeta papeža. Raznesel se je bil glas, da Arnim iše spodriniti Bizmarka pri Viljemu I. Bizmark to zvé in pričnè se razpor med človekoma, ki sta bila poprej tako edina v teptanji in zatiranji pravic Cerkve in papeža. Arnim je vsled tega z visoke službe odmaknjen. Pa Bizmark mu je še dalje na plečih. Zarad nekterih izmaknjenih pisem v Parizu je bil Arnim pred sodnijo poklican in na več mesecev v ječo obsojen. Strahoten padec za moža na tako visoki stopnji! Pritožil se je pri naj višji sodnji, pa ta ni le obsodbe poterdila, temuč jo je celó še poojstrila za 3 mesce zapora več. Pri tem je bil jél še bolehati v naj boljših svojih letih. Sprosil si je bil, da je smel iti iz Nemčije in je bil v Švici, Florencu. Ni vzroka čuditi se, da je v tacih okolišinah Arnim vedno huje bolehal in je onemogel, star komaj 57 lét.

Zapomnijo naj si to, kateri koli sovražljivo delajo zoper Cerkev in papeža! Zastonj bi vas opirali, z venci obsipali, s slavo kropili, ali vam celó spominke stavili vaši pajdaši; oskrunjeni ste, ako ste skrunili svetišè in se niste očistili.

Bratovske zadeve.

Koledar za prihodnji teden:

30. majnika. S. Ferdinand kralj. — 31. S. Angela. Ss. Kancijan in tovarši. — 1. rožnika. S. Juven-cij. — 2. S. Erazem šk. — 3. Presv. Jezusovo Serce. — 4. S. Kvirin. — 5. Binkoštna nedelja.

Zahvale:

Št. 42. Zaznamnjana spodaj je imela prav hude bolečine na perstu na roci. Zatekla se je v pomoč k Njej, pri kateri jih je že tisoče in tisoče pomoč našlo, ter opravljala devetdnevnicu v čast N. lj. G. presv. Serca in zdaj je ozdravela. Iz dna serca tedaj izreka očitno zahvalo nebeški Pomočnici.

V Ljubljani, 20. vel. travna 1881.

T. C.

Št. 43. Od kar sem bila v „Danici“ priporočena in po dokončani 9dnevnicu, se mi je bolezen zboljšala; zato bodi serčna zahvala Naši ljubi Gospej presv. Serca! Priporočam se še dalje za popolno zdravje, če je Božja volja.

V Ljubljani, 23. vel. travna 1881.

Uršula Bahovec.

Št. 44. Zaporedoma so me obiskale hude nadloge. Nevarna bolezen v ustih me je napadla, ktera se je povernila v tretje, in bolezen na očeh mi je žugala vzeti vid. Zatečem se v obéh primérnejših k N. lj. G., opravi devetdnevnicu z obljubo, da hočem očitno naznaniti uslišanje, in ker sem vidno pomoč dosegel, zato bodi zdaj s to očitno in serčno zahvalo moja dolžnost spolnjena.

V Ljubljani, 18. vel. travna 1881.

M. B

Št. 45. Jest Neža, iz Doba, bila sem bolna 14 mesecev na očeh; 10 mesecev sem bila vedno v temi, 17

dni nisem nič vidila. Pomoči sem pri ljudéh iskala, pa je nisem dobila; vsi zdravniki so mi odpovedali in rekli, da nobenega upanja ni več, da bi še katerikrat vidila beli dan, ker sem imela notranje črne mrene. Vsa žalostna sem bila, tako, da ni popisati. Ali prilesketalo mi je veliko veselje. Štirinajst dni popred zbudí se mi v sercu vesela misel, da bom šla k Mariji-pomagaj s terdnim zaupanjem, da bom ozdravela. Ne morem popisati veselja, ko je tisti čas prišel, ko sem pred cerkev prišla. Sestra mi pravi: Tukaj je cerkveni prag; zdaj si odvežem obé ruti in špegle, ter grem po kolenih pred Marijin altar; zdaj že ogledujem Marijo z Jezusom, kakor hočem, o veselje, o radost, ktereга mi drugi dati ne more, kakor Bog in njegova preblažena Mati Marija. Hvaljen bodi Jezus in Marija na vekomaj! *)

V Dobu, 12. kimovca 1880.

Pristavek. Po domače (vulgo) Godetova Neža, pobožna devica iz fare Dobske, bila je na obe očesi oslepela. Poprosil sem Te bil jo priporočiti po „Zgod. Danici“ v bratovsko molitev N. lj. G., kar si tudi storil. Potem je šla Neža na Brezje pomoči iskat; in kakor lastnoročno poterjuje na tem listu spredaj, bila je uslišana, vid se ji je nekoliko zboljšal precej na Brezji, ter s časoma tako okrepčal, da zdaj brez očal dobro vidi. Zato želi, da bi se nje zahvala po „Dan.“ naznanila.

Martin Barlič, duhoven v pokoju.

V molitev priporočeni:

Žena se priporoča v združeno molitev k Jezusu, Mariji in sv. Jožefu za zdravje, če je volja Božja. — Žena priporoča moža za spreobrnjenje. — Neka oseba za primérno službo. — Neka oseba, da bi dosegla svoje pravice. — Žena prav goreče priporoča nerodnega moža, da bi se spreobrnil, opravil spoved itd. — Trojna zadrega me stiska; pelji nas skoz te bridkosti Ti, Naša ljuba Gospá presv. Serca! — Grešniki nesrečni, ki niso velikonočne spovedi opravili, da bi se še v majniku skokorili. — Šestnajstleten mladeneč, ki že delj časa velike bolečine terpi v nogi, da bi ga Bog na priprošnje N. lj. G. in sv. Jožefa rešil hudih bolečin. Zahv. se po uslišanju nazn. — Neko dekle, ki je že dalj časa v veliki nevarnosti zgubiti ljubi pogled, da bi ji Bog na priprošnje Marije Device, sv. Jožefa in sv. Lucije podelil še pogled, če je njegova sveta volja. Ako bomo uslišani, hočemo zahv. očitno naznaniti.

Zlate zerna za vsaki dan mesca.

30. majn. Naj večí škoda pri vsakem delu je ta, ako ga opravljáš brez dobrega namena.

31. S trudom, terpljenjem in zdihovanjem se služi paradíž; v lahkoživnosti in dervenji po častéh se zgublja paradíž.

1. rožn. Nikogar ne zaničuj, nikomur ne škodvaj, nikogar ne žali, nad nikogar se ne povzdiguje.

2. Čisto se Bogu prepusti, potem ti bo vse lahko, kar se ti je težko zdelo.

3. Nihče ni bolj svoboden kakor tisti, ki je v službi Kristusovi.

4. Nobeden ni bogatejši kakor tisti, kdor se z dušo in s telesom Bogu daruje.

5. Mesu služiti — to dá duši smert, červom jéd, hudobnim duhovom gnjezdo.

Mesec rožnik (junij) Jezusovemu najsvetejšemu Sercu posvečen.

Ranjki sv. Oče Pij IX so rekli, da novošegno družbinstvo ne more od drugod pričakovati pomoči zoper

*) Op. Marsiktere reči so bolj priprosto rečene, ker opravljeno je le, kar slovnica terdo zahteva. Vr.

vse sedanje hudo, kakor le iz prečešenega Serca Jezusa Kristusa. Veselo je toraj, da se to prelepo češenje vedno bolj razširja in toraj tudi upanje, da ravno iz tega Serca se bojo jeli razlirati vedno večí studenci milost za ubogo zagrešeno človeštvo. Po Laškem, kakor pišejo, se to češenje močno množi med verniki: naj se tako godí tudi po Slovenskem. Ena dobrih váj bi bila morebiti tudi ta: Vsak dan vse človeštvo daruj Jezusovemu Sercu ter moli očenaš zlasti za spreobrnjenje grešnikov, za obilen sad sv. leta. Pri gosp. stolnem kaplanu Jak. Dolencu se vsak lahko zapiše v prelepo bratovščino: „Častna straža Jezusovega Serca“, s katero je sklenjena ena naj lepših váj za napredek v čednosti.

Listek za raznoterosti.

Sv. maša za sv. Detinstvo v Ljubljani je odločena za četrtek pred Binkošti v nunski cerkvi ob petih.

Zastran cerkve Jezusovega Serca. Vsled posebnega prigodka se čestito občinstvo prijazno prosi, da, kdor hoče obilnejši dar za cerkev Jezusovega Serca podariti, naj ga podari le njemu, kateri ima posebno dotično knjižico in svetlopis imenovane cerkve. Neznanim osebam sploh naj se taki darovi ne dajejo v roke, ker sleparjev je povsod odveč.

G. Janez Ambrožič, podobar, kateri je na Prežganji, v Sostrem in po mnogih družih cerkvah s svojim spretnim delom, z marljivostjo, poštenostjo, spodobno cenopredstojnikom in duhovnijanom vsestransko vstregel, se je iz Dupelj v Kranj preselil. A. F.

Na Sežani se je 21. t. m. pričel ljudski misijon, ki ga obhajata čč. oo. Dolijak in Lempelj. Poprej je imel č. o. Dolijak misijon pri sv. Marku blizo Ptuja.

Jubiläums- und Ablassbüchlein. Verlag des kath. Bucharvereins in Salzb. Ta knjižica obsega pismo sv. Očeta za sv. leto od 12. sušca t. l. Nekoliko nauka o odpustkih in zbirko molitev, váj in djanj z odpustki sklenjenih. Trojne litanije. Molitev za odpustke, kakor se v Rimu naj več moli itd. Ima pa 92 strani v 16erki, naslov v bronzu, in stane na pol terdo vezana 10 kr. Prav primérna je za take, katerim služijo nemške knjige v omejnjeni namen.

Dobrotni darovi.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca: Neimenovana 1 gld.

Za sv. Očeta: Žužemberška fara po čast. g. Mih. Tav arju 35 gl. — Z Janč č. g. župnik 1 gl. 50 sld.

Za afrikanski misijon: Z Rove č. g. Al. Stare 1 gl.

Za misijon g. Tomazina: Z Rove č. g. Al. Stare 1 gld.

Za varhe Božjega groba: Z Rove č. g. Al. Stare 1 gl. — Iz Št.-Janža č. g. župnik J. Dolinar 11 gl. — Č. g. Lovro Rozman 1 gl.

Za sv. Detinstvo: Iz Radolice po Barbi Lukan 6 gl. — Ap. Bodljaj 1 gl. v namen sv. leta.

(Drugi dar. prih.)

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. A. P. na Z. L.: Opravljena 20. maj. — G. A. Ž-č na Pr.: Opravlj. 23. maja. — G. M-r: Preserčna hvala za prijazno predlagano osnovo, kateri je samo volja vgodna, druge okolišine pa nasprotno. — G. M. K.: Bog plati tisočkrat novo zalogo lepega in poštenega blaga. — G. V.: Prihodnjič.